

Vårt dnr 444/2008

Stockholm 2009-02-13

Remiss om en svensk forskningsstrategi inom ekologisk produktion och konsumtion 2009 till 2015.

Sammanfattning

Strategin ska stärka forskningens roll och bidrag till utvecklingen av ekologisk produktion och konsumtion. Detta för att forskningen ska bidra till utvecklingen av relevant och användbar kunskap dels för att uppnå de politiskt uppsatta målen för ekologisk produktion och konsumtion och dels för att stärka det ekologiska lantbrukets roll som verktyg för hela lantbrukets hållbara utveckling. Strategin ska vara vägledande för hur forskningsresurser bäst kan tas tillvara och stärka en sådan förändring på fem till tio års sikt.

Naturskyddsföreningen vill belysa vikten av dessa aspekter i forskningsstrategin:

- Öronmärkning av pengar måste fortsätta och förstärkas.
- Forskningen bör ligga på en mer generell nivå med fokus på ekosystemtjänster, resiliens och klimatfrågan.
- Det är viktigt att forskningen betonar tvärfacklighet och systemsyn.
- Forskning av mer utredningskaraktär, dvs vilket djup man skall plöja etc bör inte finansieras av forskningspengar utan ingå i utredningar kopplat till rådgivning.
- Få in mer av internationella erfarenheter.

Bakgrund till strategin

I enlighet med regeringens "Aktionsplan 2010 för en ökad ekologisk konsumtion och produktion" ska en nationell forskningsstrategi upprättas inom kunskapsområdet. En sådan strategi är också i linje med rekommendationerna från den internationella utvärderingen av den svenska forskningen inom ekologisk produktion och konsumtion som Formas tog initiativ till 2006.

Det nationella samrådet för initiering och uppföljning av forskningsfinansiering inom ekologisk produktion och konsumtion har nu utarbetat ett förslag till forskningsstrategi. Samrådet består av forskningsfinansiärer, myndigheter samt branschföreträdare i livsmedelskedjan. Strategin är i första hand tänkt att stärka forskningens roll och bidrag till utvecklingen av ekologisk produktion och konsumtion, och inte att beskriva kunskapsluckor inom området. Dessa beskrivs i de treåriga ramprogram för forskning som CUL (Centrum för uthålligt lantbruk), SLU och samrådet producerat sedan 2001.

Remissförslaget

Naturskyddsföreningen har tagit del av den föreslagna strategin och har följande synpunkter.

Naturskyddsföreningen stödjer i huvudsak strategin men vill understryka vikten av några av de slutsatserna som kom fram i den vetenskapliga bedömningen. Det gäller främst:

- Det stora gapet mellan ramprogram och forskning måste överbryggas. Den samhällsvetenskapliga forskningen som inkluderar ekonomiska och sociala frågor måste öka.
- Mindre forskning om enstaka problem som inte är satta i sitt sammanhang.
- Stärk tvärvetenskaplig forskning med systemansats.

Naturskyddsföreningen anser dessutom att forskning om såväl klimatfrågan som ekosystemtjänster måste öka. Där ingår frågan om ekosystemens resiliens. Generellt bör internationella erfarenheter utnyttjas.

Med en sådan utlysning skulle det sannolikt komma in mer kvalificerade ansökningar vilket är nödvändigt för att höja statusen. Det är vidare viktigt att forskningen betonar tvärvetenskap och systemsyn. Forskning av mer utredningskaraktär, dvs vilket djup man skall plöja etc bör inte finansieras av forskningspengar utan ingå i utredningar kopplat till rådgivning.

- Fortsatt öronmärkning av forskningspengar

Att fortsätta med öronmärkning av forskningspengar till den ekologiska produktionen har visat sig vara en nödvändighet för att få forskning att fokusera på en hållbar produktion med vidare systemgränser och inte hamna i kortsiktiga lösningar i det konventionella jordbruket.

Utöver dessa synpunkter vill Naturskyddsföreningen föra fram att öronmärkningen av pengar till eko minskat den senaste tiden, vilket är oroande för utvecklingen av det ekologiska lantbruket, inte minst för de signaler som regeringen och forskningen ger till det ekologiska lantbruket. När det gäller statusen och framtidstron till den ekologiska produktionen är det även avgörande vilka signaler som sänds från universiteten och det är därför önskvärt att universiteten diskuterar systemgränser och hållbart jordbruk i större omfattning, samt tillsätter en professur i ekologisk produktion.

Med vänliga hälsningar

Mikael Karlsson
Ordförande

Emelie Hansson
Jordbrukshandläggare